www.xtrapapers.com

Sonraíocht Nua

Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2018

Tíreolaíocht

Aonad 1

An Domhan Nádúrtha Againn a Thuiscint

GGY11

[GGY11]

DÉ MÁIRT 22 BEALTAINE, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.
Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.
Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Freagair **gach ceann** de na **ceithre** cheist.
Tá léarscáil S.O. curtha ar fáil duit le húsáid le **Ceisteanna 1** agus **2**.
Ná scríobh do fhreagraí ar an léarscáil seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **1(e)**, **2(d)(ii)** agus **3(e)**.

11642.02

www.xtrapapers.com

Téama A: Dobharthimpeallachtaí

1 (a) Déan staidéar ar an tsliocht as léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis de chuid de chósta Chorn na Breataine, Sasana agus freagair an cheist a leanann. Ainmnigh gné abhann atá le fáil ag na tagairtí eangaí atá tugtha le **Tábla 1** a chomhlánú.

Tábla 1

Tagairt Eangaí	Gné Abhann
TE (*GR*) 2092	
TE (*GR*) 0888	

[2]

(b) Tá ionchuir, stórais, traschuir agus aschuir ag abhantrach draenála. Tarraing saigheada leis na comhpháirteanna d'abhantrach draenála ar stórais iad agus na comhpháirteanna ar traschuir iad a thaispeáint, le **Tábla 2** a chomhlánú. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 2

Stórais	Comhpháirt Abhantrach Draenála	Traschuir
	Rith dromchla chun srutha	
	Insíothlú	
	Idircheapadh trí fhásra	
	Sreabhadh screamhuisce	→
	Síothlú	

[4]

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

www.xtrapapers.com

(c) Déan staidéar ar **Fhíor 1** a chuireann sonraí i láthair a bhailigh daltaí tíreolaíochta ar thuras allamuigh ag trí shuíomh éagsúla ar abhainn. Freagair an cheist a leanann.

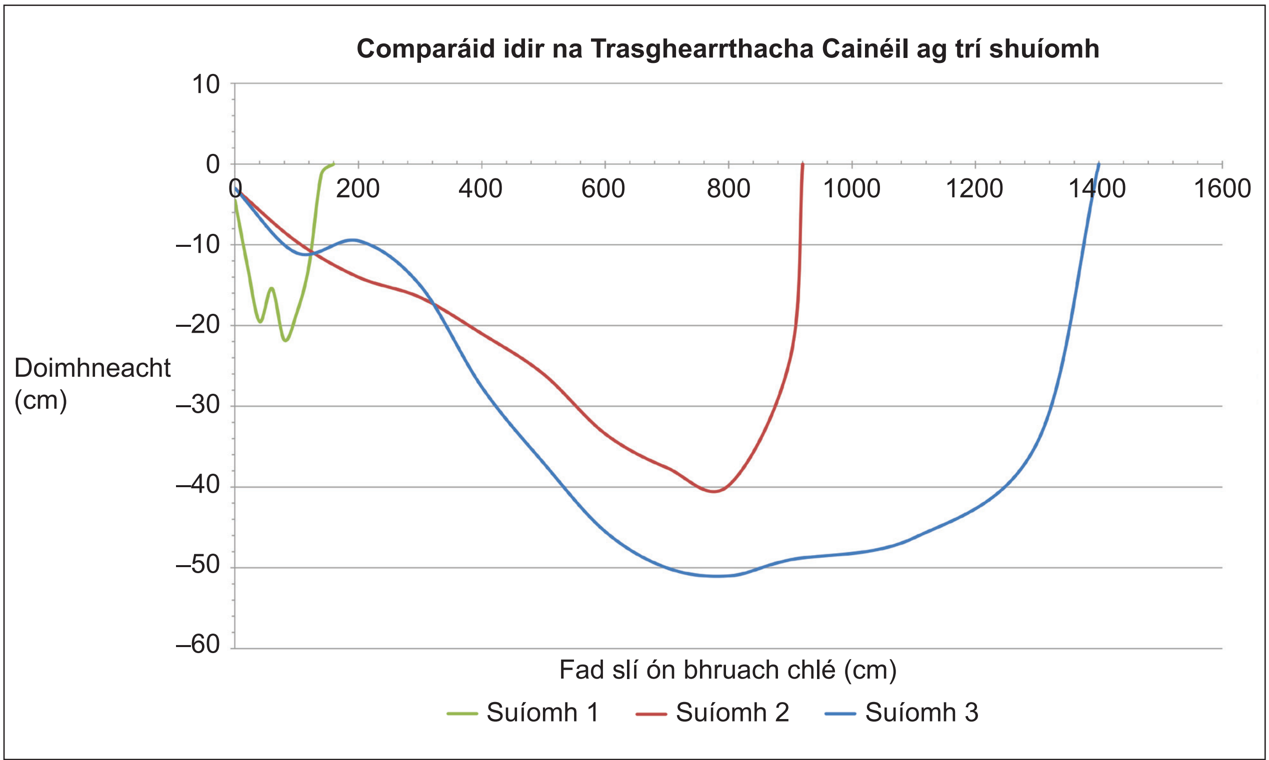

Uimhir Shuímh	Láthair	Doirteadh (*cumecs*)
1	Cóngarach don fhoinse	0.06
2	Cúrsa meánach	1.10
3	Gar don bhéal	3.95

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 1

www.xtrapapers.com

Cuir síos ar, agus mínigh, na hathruithe ar chruth an chainéil idir Suíomh 1 agus Suíomh 3.

[7]

Spás breise:

www.xtrapapers.com

(d) Mínigh an dóigh a bhfoirmítear leibhéanna.

[5]

www.xtrapapers.com

(e) Maidir le habhainn in Éirinn agus an Bhreatain Mhór, mínigh na cúiseanna fisiceacha agus daonna le sceitheadh ar an abhainn ainmnithe agat.

Ainm na habhann ______________________________

Cúiseanna leis an sceitheadh ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____ [7]

Spás breise:

____

____

____

____

____

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

Téama B: Timpeallachtaí Cósta

2 **(a)** Déan staidéar ar an tsliocht as léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis de chuid de chósta Chorn na Breataine, Sasana, agus freagair na ceisteanna a leanann.

(i) Luaigh airde an talaimh atá ar taispeáint ag an spotairde ag barr *Rusey Cliff*, TE (*GR*) 128935.

_________________ m [1]

(ii) Luaigh an fad slí dronlíneach ón ionad campála in aice le *Ringford Farm* TE 126926 go dtí an droichead ar an *River Ottery* ag *Trengune* TE 189933.

_________________ km [2]

(iii) Luaigh treo *Pencannow Point* TE 1397 ó *Boscastle* TE 0990.

____ [1]

(iv) Tá cóstaí múnlaithe ag tonnta. Luaigh **dhá** fhíric faoi thonnta scriosacha.

1. ____

2. ____ [2]

www.xtrapapers.com

(b) Déan staidéar ar **Fhíor 2** a thaispeánann Durdle Door, stua atá lonnaithe i gCorn na Breataine. Freagair na ceisteanna a leanann.

© Andrea Bianchi / iStock / Getty Images Plus

Fíor 2

(i) Cuir na ráitis in ord leis an dóigh ar foirmíodh an stua i **bhFíor 2** a thaispeáint le **Tábla 3** thíos a chomhlánú. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 3

Ráiteas	Ord
Leathnaíonn tonnghníomhú scoilteanna sa charraig le huaimh a fhoirmiú	
Tá líne laige in aill leathnaithe ag creimeadh	**1**
Sa deireadh, beidh an uaimh creimthe an bealach ar fad tríd an aill le stua a fhoirmiú	
Le himeacht ama, creimtear an balla cúil tuilleadh	

[3]

(ii) Ainmnigh an ghné a fhoirmeofar nuair thiteann díon an stua.

______________________________ [1]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(c) Is grianghraf de chlár tonnghearrtha í **Fíor 3**.

© Zinelli / iStock / Getty Images Plus

Fíor 3

www.xtrapapers.com

Mínigh an dóigh a bhfoirmítear clár tonnghearrtha mar seo.

[5]

Spás breise:

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(d) Is minic a bhíonn cosaint ar chreimeadh de dhíth ar chóstaí.

(i) Luaigh **dhá** fháth a mbeadh cosaint ar chreimeadh na farraige de dhíth ar stráice imeallbhoird.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

______________________________ [2]

(ii) Déan luacháil ar inbhuanaitheacht straitéis bhainistíocht chósta ainmnithe in Éirinn agus an Bhreatain Mhór, a ndearna tú staidéar uirthi.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

______________________________ [8]

www.xtrapapers.com

Spás breise:

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

Téama C: An Aimsir agus an Aeráid Againn atá ag Athrú

3 **(a)** **(i)** Baintear úsáid as foinsí éagsúla nuair atá réamhaisnéis aimsire á cruthú. Ainmnigh foinsí na sonraí a thaispeántar thíos i **bhFíor 4**. Scríobh do fhreagraí sna boscaí atá curtha ar fáil.

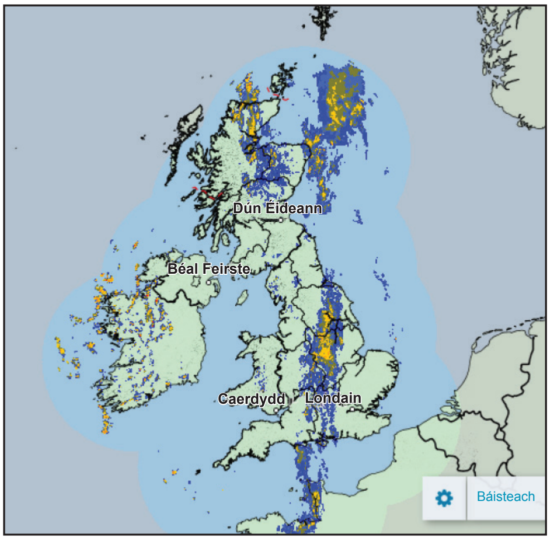

A:

B:

C:

Met Office © Crown Copyright
© PaulFleet / iStock / Thinkstock
© Pogli / iStock / Thinkstock

Fíor 4

[3]

11642.02

32GGY1114

www.xtrapapers.com

(ii) Déan aimsir agus aeráid a idirdhealú.

[3]

(b) Cuir síos ar, agus mínigh, na saintréithe teochta agus taise a bhaineann le haermhais Mhuirí Pholach.

[4]

(c) Déan staidéar ar **Fhíor 5** a thaispeánann frithchioclón thar Éirinn agus an Bhreatain Mhór ar lá i mí Iúil. Freagair na ceisteanna a leanann.

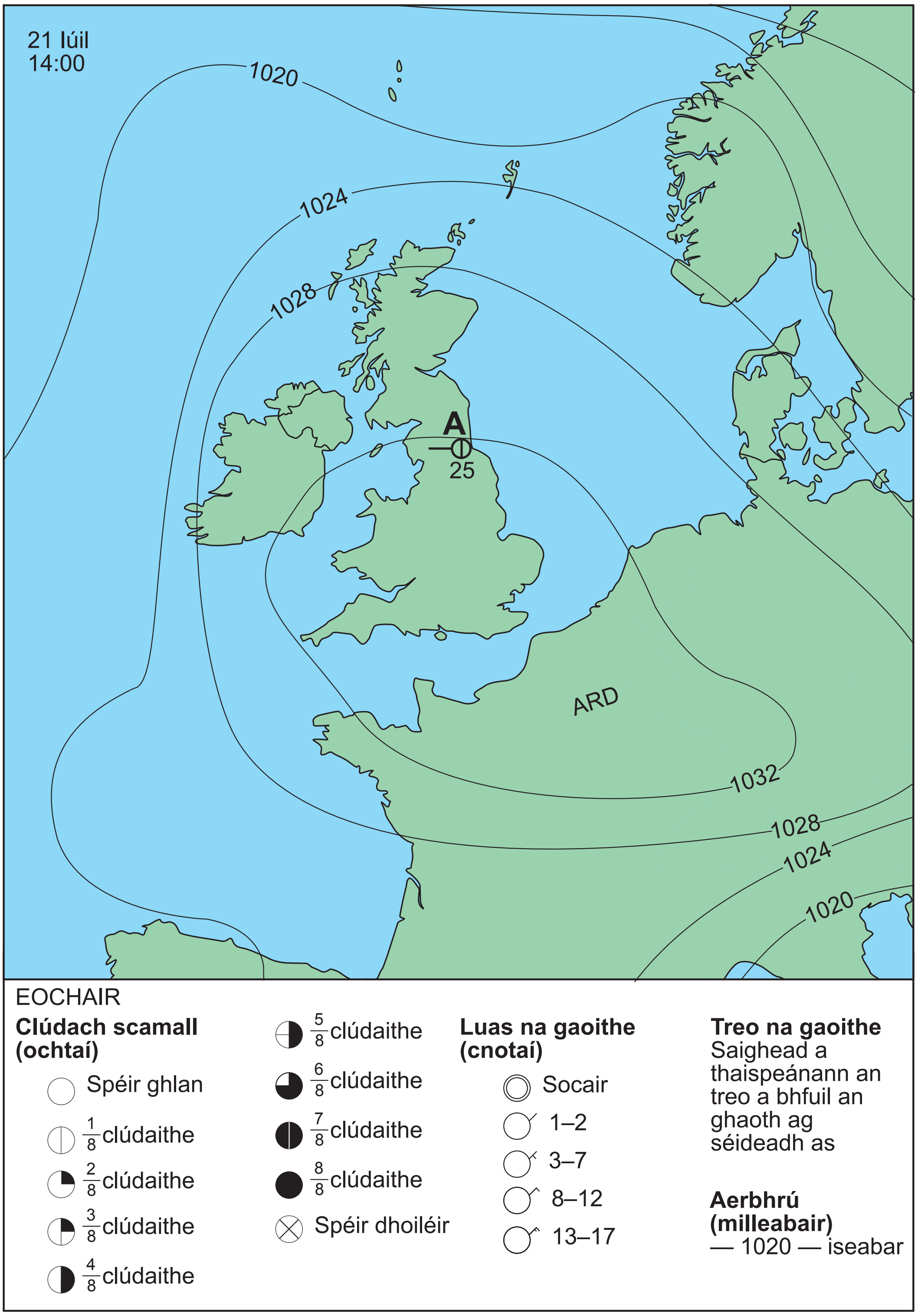

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 5

www.xtrapapers.com

(i) Taispeáin an aimsir atá ag tarlú ag stáisiún aimsire **A** (*Newcastle upon Tyne*) ar **Fhíor 5** trí **Thábla 4** a chomhlánú. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 4

Eilimint Aimsire	Dálaí Aimsire
Teocht	25 °C
Luas Gaoithe	Cnotaí
Treo Gaoithe	

[2]

(ii) Luaigh ina iomláine fáth **amháin** a mbíonn teochtaí arda ann mar gheall ar an chóras aimsire i **bhFíor 5**.

____

____

____

____

____

______________________________ [3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(d) Déan staidéar ar **Fhíor 6** a léiríonn an dóigh ar féidir le hairde dul i bhfeidhm ar theocht. Freagair an cheist a leanann.

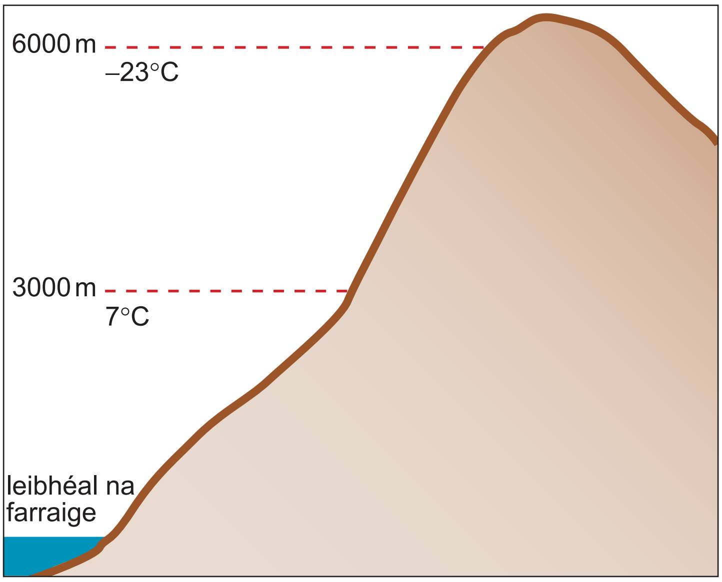

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 6

Fíor 6 in úsáid agat, cuir síos ar, agus mínigh, cad chuige a dtéann airde i bhfeidhm ar theocht.

[4]

www.xtrapapers.com

(e) Maidir le teagmhas adhaimsire taobh amuigh d'Éirinn agus den Bhreatain Mhór a ndearna tú staidéar air (tornádó, triomach nó hairicín), cuir síos ar na héifeachtaí a bhí ag an teagmhas seo ar dhaoine.

[6]

Spás breise:

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

Téama D: An Domhan Míshocair

4 **(a)** Déan staidéar ar **Fhíor 7** a thaispeánann struchtúr an Domhain. Freagair na ceisteanna a leanann.

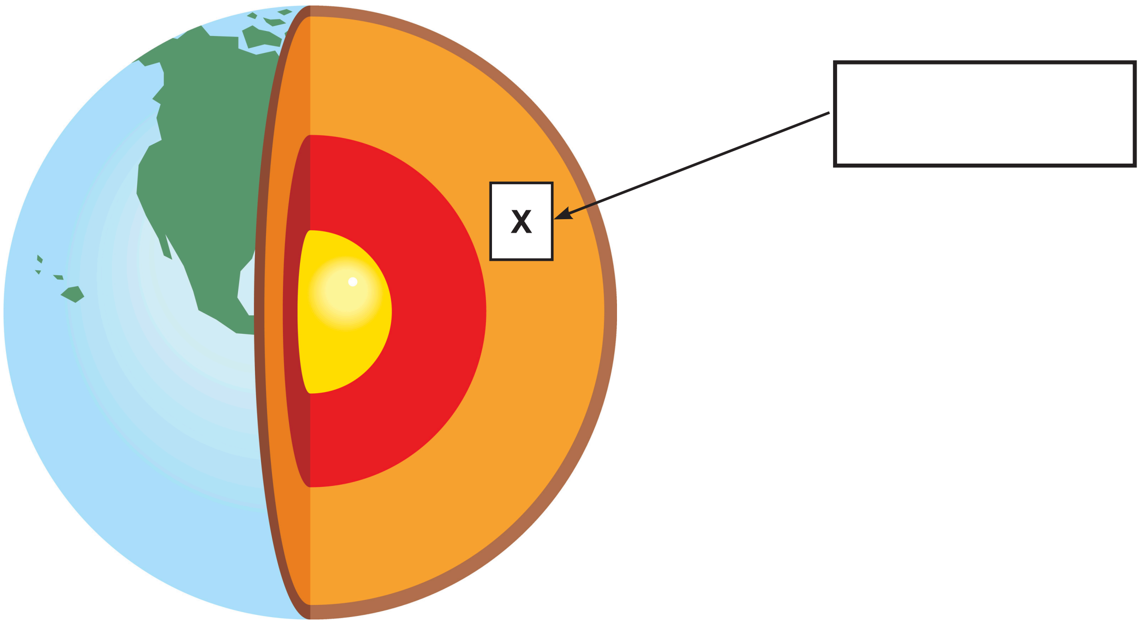

© Colin_Hayes / iStock / Getty Images

Fíor 7

(i) Ainmnigh an chuid den Domhan atá léirithe ag **X** ar **Fhíor 7**. [1]

(ii) Cuir líne faoin fhocal cheart sna ráitis seo a leanas a bhaineann le struchtúr an Domhain. Tá ceann amháin déanta duit.

Tá dromchla an Domhain roinnte ina **bplátaí teicteonacha** / **sruthanna comhiompair**.

Is é an screamh an ciseal **is tibhe** / **is tanaí** den Domhan.

Tarlaíonn **sruthanna comhiompair** / **imill phlátaí** faoi thalamh.

Tá an croí **amuigh** / **istigh** soladach.

Is limistéir **láidreachta** / **laige** i screamh an Domhain iad éasclínte.

[4]

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(b) Déan staidéar ar **Fhíor 8** a thaispeánann suíomh bruthcharraigeacha i dTuaisceart Éireann. Freagair na ceisteanna a leanann.

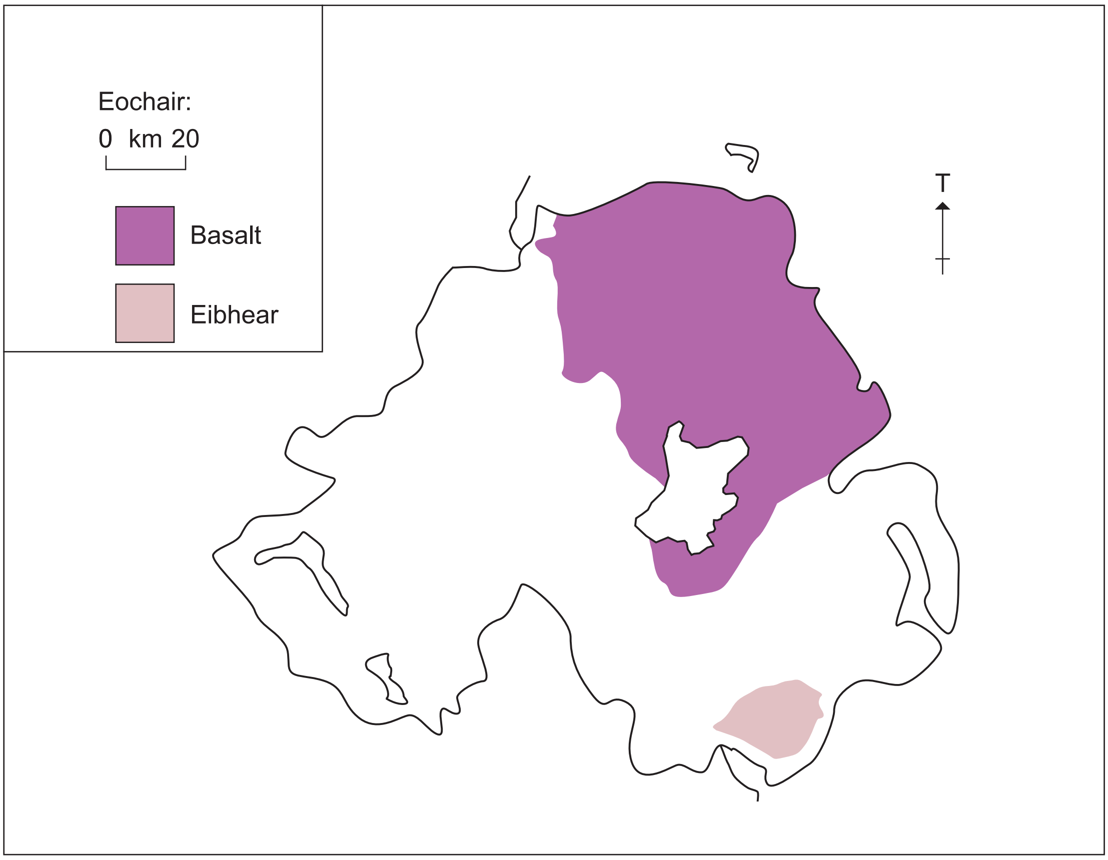

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 8

www.xtrapapers.com

(i) Cuir síos ar dháileadh an eibhir i **bhFíor 8**.

[2]

(ii) Mínigh an dóigh a bhfoirmítear eibhear.

[3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(c) Déan staidéar ar **Fhíor 9** a thaispeánann léaráid de sciathbholcán. Freagair na ceisteanna a leanann.

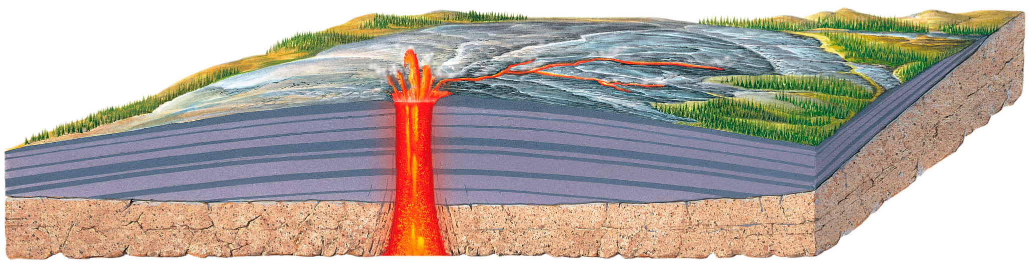

© Gary Hincks / Science Photo Library

Fíor 9

(i) Luaigh **dhá** shaintréith a bhaineann le sciathbholcán.

1. ______________________________

2. ______________________________ [2]

(ii) Ainmnigh cineál amháin eile de bholcán. ______________________________ [1]

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(d) Déan staidéar ar **Fhíor 10** a thaispeánann faisnéis faoi chrith talún in Eacuadór in Aibreán 2016. Freagair na ceisteanna a leanann.

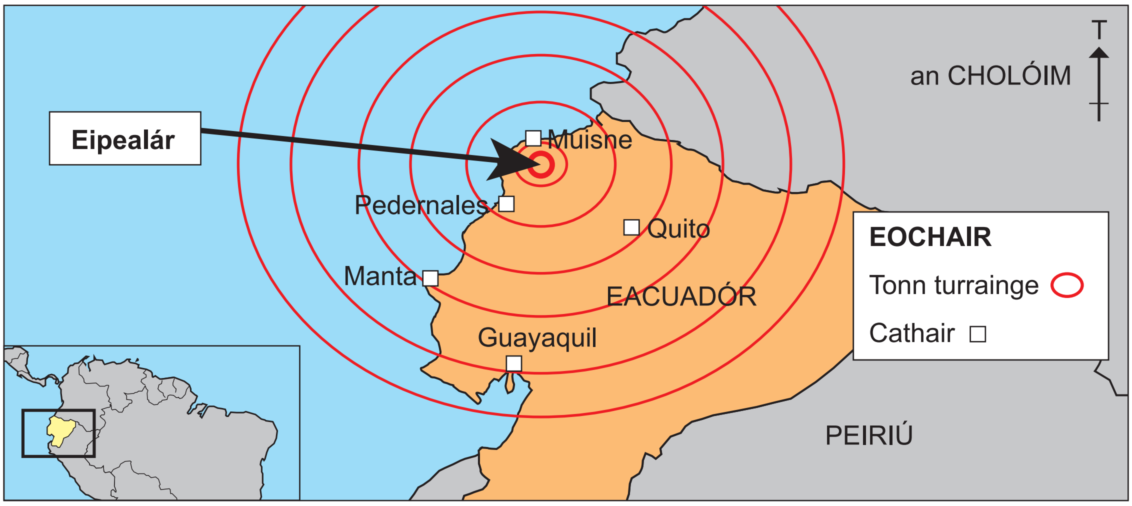

© BBC News

- Bhuail an crith talún ba chumhachtaí a bhí ag Eacuadór leis na deicheanna de bhlianta.
- Bhuail an crith talún 7.8 tráthnóna Dé Sathairn.
- Tugadh 10,000 trúpa agus 3,500 póilín isteach san oibríocht tarrthála.
- Bhí ceantair chósta san iarthuaisceart ar na ceantair ba ghiorra don eipealár.

Fíor 10

www.xtrapapers.com

(i) Luaigh ainm na cathrach is faide ar shiúl ón eipealár.

____ [1]

(ii) Luaigh ciall an téarma **eipealár**.

____

____

____

____ [2]

(iii) Tá Eacuadór ar theorainn phlátaí scriosach.

Mínigh an fáth a dtarlaíonn creathanna talún go minic ag teorainn scriosach.

____

____

____

____

____

____ [3]

www.xtrapapers.com

(e) Ainmnigh crith talún in TNFG (*MEDC*) nó TBFG (*LEDC*) a ndearna tú staidéar air. Tabhair breac-chuntas ar chúis an chreatha talún seo agus déan luacháil ar rath réamhchúram **amháin** a úsáideadh sular tharla an crith talún.

Ainm an Chreatha talún ______________________________

[6]

Spás breise:

www.xtrapapers.com

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

www.xtrapapers.com

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey®

CEA Rewarding Learning

Suirbhéireacht Ordanáis Rastar Daite Scála 1:50 000

agus

Suirbhéireacht Ordanáis Rastar Daite Scála 1:25 000

Arna eisiúint: Meán Fómhair 2011

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:50 000

Bealaí

BÓITHRE AGUS COSÁIN

Ní gá go mbeadh ceart slí ann

Limistéar seirbhíse — M 1 — Ardaithe — Mótarbhealach

Uimhir acomhail 1

Gan fál — Débhealach — A 470 — Príomhbhealach

Droichead coisithe — A 493 — Príomhbhóthar

Bóthar á thógáil

B 4518 — Bóthar den dara grád

A 855 — B 885 — Bóthar caol agus áiteanna scoite

Bóthar atá níos mó ná 4m ar leithead den chuid is mó

Bóthar atá níos lú ná 4m ar leithead den chuid is mó

Bóthar, cabhsa nó rian eile

Cosán

Grádán: níos crochta ná 20% (1 sa 5)

14% go dtí 20% (1 sa 7 go dtí 1 sa 5)

Geataí — Tollán Bóthair

Ferry P — Ferry V — Bád fartha (paisinéirí) Bád fartha (feithiclí)

CEADANNA ISTEACH POIBLÍ EILE

Bealach eile a bhfuil cead isteach poiblí air (nach dtaispeántar i limistéir uirbeacha de ghnáth)

Conair Náisiúnta, Cosán Fad-Achair Eorpach, Bealach Fad-Achair, Bealaí Áineasa roghnaithe

Is féidir sainchineál na gceart ar na bealaí seo agus srianta ar bith orthu a chinntiú leis an údarás áitiúil. Tá ailínithe bunaithe ar an eolas is fearr atá ar fáil. Ní thaispeántar na bealaí seo ar léarscáileanna na hAlban.

Bealach rothar ar bhóthar — 4 uimhir Gréasán Náisiúnta Rothar

Bealach rothar saor ó thrácht — 8 uimhir Gréasán Réigiúnach Rothar

Danger Area — Raonta Lámhaigh agus Trialach sa cheantar. Aire! Tabhair aird ar na fógraí rabhaidh

PRÍOMHBHEALAÍ

Is gréasán de thrébhealaí molta na príomhbhealaí agus cuireann siad leis an chóras mótarbhealaí.

CEARTA SLÍ POIBLÍ

Cosán siúil

Fobhealach ar oscailt do gach cineál tráchta

Fobhealach teoranta (cosc ar fheithiclí inneallghluaiste)

Cosán marcaíochta

Baineadh na cearta slí poiblí atá ar an léarscáil seo as léarscáileanna deifnídeacha de chuid na n-údarás áitiúil agus as leasuithe ina dhiaidh sin. Taispeántar leis na siombailí an bealach sainithe a fhad agus a ligfidh scála na léarscáile. Ní thaispeántar cearta slí ar léarscáileanna na hAlban.

Is féidir go n-athrófar cearta slí agus is féidir nach mbeidh siad sonraithe go soiléir ar an talamh. Déan teagmháil leis an údarás áitiúil cuí leis an fhaisnéis is deireanaí a fháil.

Ní hionann bóthar, rian ná cosán eile a bheith ar an léarscáil seo agus fianaise ar cheart slí a bheith ann.

IARNRÓID

Ilráillí nó ráille singil

Rian á thógáil

Iarnród éadrom mearthaistil, iarnród caol nó trambhealach

Droichid, droichead coisithe

Tollán, gearradh

Stáisiún, (a) príomhstáisiún

Taobhlach

Stáisiún iarnród éadrom mearthaistil

LC — Crosaire comhréidh

Tarbhealach, claífort

Eolas Turasóireachta

EOLAS TURASÓIREACHTA

Láithreán campála/carbhán

Ionaid inspéise turasóireachta roghnaithe

Galfchúrsa nó machaire gailf

Ionad eolais, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir

P — P&R — Páirceáil/Páirceáil agus Taisteal, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir

Guthán poiblí/cuidiú cois bóthair

Láithreán/ceantar de chuid World Heritage

Amharcphointe

Gairdín

Brú óige

Anaclann dúlra

Siúlóidí/Conairí

V — Lárionad cuairteoirí

Láithreán picnicí

Ionad áineasa/fóillíochta/spóirt

GNÉITHE UISCE

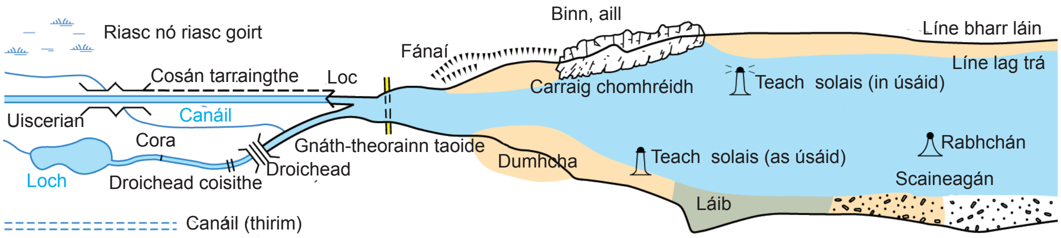

Canáil (thirim)

Tugtar comhrianta doimhneacht lochanna i méadair

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Eolas Ginearálta

Suirbhéireacht Ordanáis Rastar Daite Scála 1:50 000

TEORAINNEACHA

- Teorainn náisiúnta
- Ceantar
- Contae, Údarás Aonadach, Limistéar Cathrach nó Buirg de chuid Londan
- Páirc Náisiúnta

GNÉITHE GINEARÁLTA

- Líne tarchurtha leictreachais (taispeántar piolóin agus spás caighdeánach eatarthu)
- Píblíne (léirítear treo an tsrutha le saighead)
- Gearradh, claífort
- Láithreán líonadh talaimh, carn carta nó fuílligh
- Coill bhuaircíneach
- Coill neamhbhuaircíneach
- Coill mheasctha
- Úllord
- Páirc nó fearann ornáideach
- Foirgnimh
- Coimisiún na Foraoiseachta
- National Trust - i gcónaí ar oscailt
- National Trust - cead isteach teoranta – cloí le comharthaí áitiúla
- National Trust for Scotland - i gcónaí ar oscailt
- National Trust for Scotland - cead isteach teoranta – cloí le comharthaí áitiúla
- Manx National Heritage
- Fáschoill de chuid Rannóg Foraoiseachta Mhanann
- Stáisiún busanna nó cóistí
- Teach gloine
- Héileaport
- Áit adhartha atá nó a bhí ann agus túr
- Áit adhartha atá nó a bhí ann agus spuaic, miontúr nó cruinneachán
- Áit adhartha
- Cuaille triantánachta
- Crann (tarchurtha)
- Caidéal gaoithe; tuirbín gaoithe
- Muileann gaoithe agus seolta nó gan seolta
- Trasnú cliathráin ag eatraimh de 5'

AIRDÍ

50 Tugtar na comhrianta ar eatraimh cheartingearachade 10 méadar

·144 Tugtar na hairdí ceart go dtí an méadar is cóngaraí os cionn mheánleibhéal na farraige.

Is ag tagairt d'airde an stáisiúin ag leibhéal an talaimh atá uimhir a thaispeántar taobh le cuaille triantánachta. Más airde arís an mullach, tugtar airde an mhullaigh idir lúibíní.

COINBHÉARTÚ

MÉADAIR – TROITHE

1 mhéadar = 3,2808 troigh

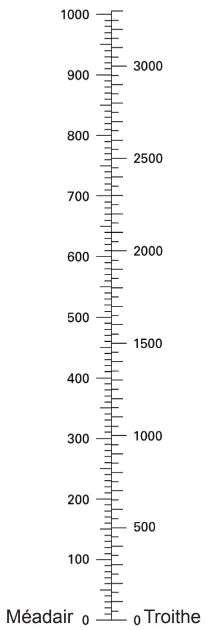

15.24 méadar = 50 troigh

GNÉITHE CARRAIGEACHA

EOLAS SEANDÁLAÍOCHTA AGUS STAIRE

- Láithreán séadchomhartha
- Créfort infheicthe
- Láthair chatha (agus dáta)
- VILLA Rómhánach
- Castle Neamh-Rómhánach

GIORRÚCHÁIN

Is féidir tuilleadh faisnéise maidir le giorrúcháin agus siombailí a fháil ach amharc ar an suíomh gréasáin againne.

CH	Clubtheach
PH	Teach Tábhairne
PC	Leithreas poiblí (i gceantar tuaithe)
TH	Halla Baile, Halla Cathrach nó a leithéid
GE	Gráta eallaigh
P	Oifig Phoist
MP	Cuaille míle
MS	Cloch mhíle

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Bealaí

BÓITHRE AGUS COSÁIN

Ní gá go mbeadh ceart slí ann

M I or A 6(M) — Mótarbhealach
Limistéar seirbhíse
7 Uimhir acomhail

A 35 — Débhealach

A 30 — Príomhbhóthar

B 3074 — Bóthar den dara grád

Bóthar caol agus áiteanna scoite

Bóthar á thógáil

Bóthar atá níos mó ná 4m ar leithead den chuid is mó

Bóthar atá níos lú ná 4m ar leithead den chuid is mó

Bóthar, cabhsa, nó rian eile agus fál nó gan fál

Grádán: níos crochta ná 20% (1 sa 5)
14% go dtí 20% (1 sa 7 go dtí 1 sa 5)

Cosán

Ferry P — Bád fartha (paisinéirí); Bád fartha

IARNRÓID

Ilráillí caighdeánacha
Ráille singil caighdeánach
Iarnród caol nó iarnród éadrom mearthaistil agus stáisiún
Bóthar thar rian; bóthar faoi rian; crosaire comhréidh
Gearradh; tollán; claífort
Stáisiún ar oscailt do phaisinéirí; taobhlach

CEARTA SLÍ POIBLÍ

(Ní thaispeántar Cearta Slí ar léarscáileanna na hAlban)

Cosán siúil
Cosán marcaíochta
Fobhealach ar oscailt do gach cineál tráchta
Fobhealach teoranta (ó 2 Bealtaine 2006 tugtar Fobhealach teoranta ar bhóthar a bhíodh in úsáid mar chosán poiblí.
Tugtar ceart slí air do shiúlóirí, mharcaigh capaill, rothaithe agus d'fheithiclí nach feithiclí inneallghluaiste iad.)

Baineadh na cearta slí poiblí ata ar an léarscáil seo, as léarscáileanna deifnídeacha de chuid na n-údarás áitiúil agus as leasuithe ina dhiaidh sin.Is féidir go n-athrófar cearta slí agus is féidir nach mbeidh siad sonraithe go soiléir ar an talamh.
Déan teagmháil leis an údarás áitiúil cuí leis an fhaisnéis is deireanaí a fháil.
Ní hionann bóthar, rian ná cosán eile a bheith ar an léarscáil seo agus fianaise ar cheart slí a bheith ann.

CEADANNA ISTEACH POIBLÍ EILE

Bealach eile a bhfuil cead isteach poiblí air (nach dtaispeántar i limistéir uirbeacha de ghnáth)
Is féidir sainchineál na gceart ar na bealaí seo agus srianta ar bith orthu a chinntiú leis an údarás áitiúil. Tá ailínithe bunaithe ar an eolas is fearr atá ar fáil.

Conair Náisiúnta / Bealach Fad-Achair — Bealach Áineasa

Cosán Siúil ceadaithe
Cosán Marcaíochta ceadaithe
Cosáin agus cosáin mharcaíochta ar thug úinéirí talaimh cead úsáide poiblí orthu ach nach cearta slí iad. Is féidir go n-aistarraingeofar an cead.

Bealach rothar saor ó thrácht

1 uimhir Gréasán Náisiúnta Rothar – saor ó thrácht
1 uimhir Gréasán Náisiúnta Rothar – ar bhóthar

Albain

In Albain, tá cead isteach faoin dlí* ag gach duine ar an mhórchuid de thalamh agus d'uiscí intíre, fad is go mbíonn daoine cúramach freagrach ina leith. **Cuimsítear ann cead siúil, rothaíochta, marcaíochta, agus cead isteach ar uisce, fad a bhaineann le cuspóirí áineasa agus oideachasúla agus le dul thar talamh nó thar uisce.** Ní bhaineann cead isteach le mótarimeachtaí, sealgaireacht, lámhach nó iascaireacht nó le madadh muna bhfuil sé faoi smacht agat. Is é an **Scottish Outdoor Access Code** an pointe tagartha maidir le hiompar freagrach, agus is féidir é a fháil ag **www.outdooraccess-scotland.com** nó trí scairt gutháin a chur ar oifig áitiúil de chuid Scottish Natural Heritage. *Land Reform (Scotland) Act 2003

National Trust for Scotland I gcónaí ar oscailt/ar oscailt ar bhonn teoranta – cloí le comharthaí áitiúla

Talamh de chuid an Forestry Commission/an Woodland Trust

Sasana agus Albain

DANGER AREA — Raonta Lámhaigh agus Trialach sa cheantar. Aire! Tabhairt aird ar na fógraí rabhaidh.
Faisnéis ar fáil ag **www.access.mod.uk**

TALAMH A BHFUIL CEAD ISTEACH AIR

Sasana

Treoir atá ann sa léarscáil seo maidir le talamh ar a bhfuil cead isteach de ghnáth de shiúl cos, mar shampla, talamh ar a bhfuil cead isteach faoin Countryside and Rights of Way Act 2000 agus talamh atá faoi bhainistíocht an National Trust, an Forestry Commission agus an Woodland Trust. D'fhéadfadh cead isteach maidir le himeachtaí eile a bheith ann chomh maith. Beidh roinnt srianta i bhfeidhm; beidh talamh ann nach mbeidh rochtain air. Ní hionann léiriú ar chead isteach agus barántas go bhfuil an léiriú cruinn iomlán. Cloígh le comharthaí áitiúla agus cloígh leis an Countryside Code.
Tá an fhaisnéis is deireanaí ar fáil ag **www.countrysideaccess.gov.uk**

Teorainn talaimh a bhfuil cead isteach air agus imir

Talamh i gcoillearnach a bhfuil cead isteach air

Ionad eolais maidir le cead isteach

MANAGED ACCESS — Cead isteach faoi rialú bainistithe, faoi fhodhlíthe áitiúla, mar shampla. Faisnéis ar fáil ag **www.access.mod.uk**

Ní hionann bóthar, rian ná cosán eile a bheith ar an léarscáil seo agus fianaise ar cheart slí a bheith ann.

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey®

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Eolas Ginearálta

FÁSRA

Tá teorainneacha fásra á léiriú de réir shuíomh na siombailí ar an léarscáil

Crainn bhuaircíneacha
Crainn neamhbhuaircíneacha
Roschoill
Scrobarnach
Úllord
Raithneach, fraochmhá nó féarach garbh
Riasc, giolcach nó riasca goirt

GNÉITHE GINEARÁLTA

Áit adhartha
Áit adhartha atá nó a bhí ann — agus túr; agus spuaic, miontúr nó cruinneachán
Foirgneamh; foirgneamh tábhachtach
Teach gloine
Brú óige
Teach buinc/scioból campála/brú eile
Stáisiún busanna nó cóistí
Teach solais; teach solais as úsáid; rabhchán
Cuaille triantánachta; crann (tarchurtha)
Muileann gaoithe agus seolta nó gan seolta
Caidéal gaoithe; tuirbín gaoithe
piolón cuaille — Líne tarchurtha leictreachais
Fánaí
Clais ghairbhéil
Clais ghainimh
Clais eile nó cairéal
Láithreán líonadh talaimh, carn carta nó fuílligh

BP/BS	Cuaille teorann/cloch theorann
CG	Gráta eallaigh
CH	Clubtheach
FB	Droichead coisithe
MP;MS	Cuaille míle; cloch mhíle
Mon	Leacht
PO	Oifig Phoist
Pol Sta	Stáisiún póilíní
Sch	Scoil
TH	Halla Baile
NTL	Gnáth-theorainn taoide
W;Spr	Tobar; fuarán

TEORAINNEACHA

Teorainn náisiúnta
Ceantar (Sasana)
Údarás Aonadach, Limistéar Cathrach, Buirg nó Ceantar de chuid Londan. (Is Údaráis Aonadacha amháin atá i Sasana agus sa Bhreatain Bheag)
Paróiste Sibhialta (i Sasana) nó Pobal (sa Bhreatain Bheag)
Teorainn de chuid National Park

AIRDÍ AGUS GNÉITHE NÁDÚRTHA

Tugtar na hairdí ceart go dtí an méadar is cóngaraí os cionn mheánleibhéal na farraige. Is ag tagairt d'airde an stáisiúin ag leibhéal an talaimh atá uimhir a thaispeántar taobh le cuaille triantánachta. Más airde arís an mullach, tugtar airde an mhullaigh idir lúibíní.

52 · Airde talamhshuirbhéireachta
284 · Airde aershuirbhéireachta

Binn, aill

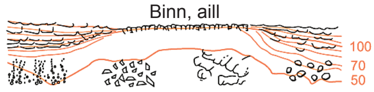

Carraigeacha scaoilte — Bolláin — Lomán — Screathan

Tugtar na comhrianta ar eatraimh cheartingearacha de 5 mhéadar nó de 10 méadar

Uisce
Láib
Gaineamh; gaineamh agus scaineagán

EOLAS SEANDÁLAÍOCHTA AGUS STAIRE

Láithreán séadchomhartha
VILLA Rómhánach
1066 Láthair chatha (agus dáta)
Castle Neamh-Rómhánach
Créfort infheicthe

Is iad English Heritage a chuir eolas ar fáil i gcás Shasana agus Royal Commissions on Ancient and Historical Monuments i gcás na hAlban agus na Breataine Bige

Eolas Turasóireachta agus Fóillíochta Roghnaithe

Láithreán campála/carbhán
Ionaid inspéise turasóireachta roghnaithe
Galfchúrsa nó machaire gailf
Ionad eolais, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir
Páirceáil/Páirceáil agus Taisteal, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir
Guthán poiblí/cuidiú cois bóthair/éigeandála
Láithreán/ceantar de chuid World Heritage
Páirc siamsaíochta théama/siamsaíochta
Ionad ceardaíochta
Imeachtaí uisce
Áit bád
Iarsmalann
Ionad oidhreachta
Amharcphointe
Gairdín
Brú óige
Anaclann dúlra
Siúlóidí/conairí
Lárionad cuairteoirí
Láithreán picnicí
Ionad áineasa/fóillíochta/spóirt
Iarnród caomhnaithe
Gné eile turasóireachta
Fánán
Iascaireacht
Caisleán/dún
National Trust
Lárionad cuairteoirí de chuid an Forestry Commission
Leithreas poiblí
Conair rothar
Conair na rothar sléibhe
Rothair ar cíos
Marcaíocht ar chapall
Páirc faoin tuath
Teach tábhairne/tithe tábhairne
Ardeaglais/Mainistir
Turasanna báid
Historic Scotland
Foirgneamh is díol spéise ó thaobh staire
English Heritage

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Sainsiombailí in úsáid ar léarscáiliú 1:25 000

World Heritage

Cadw

Suíomh Rómhánach

London River Services

Stáisiún Mheitreo Londan

Stáisiún Mheitreo Ghlaschú

Limistéar seirbhíse A-bhóthair

Acomhal bóthar dola

Is é atá i gceist le Siombail Amharcphointe gar-uillinn an amhairc ag an amharcphointe

90° | 160° | 180° | 225° | 360°

Lárionaid Cuairteoirí de chuid an National Park

North York Moors

Northumberland

Gleanntáin Yorkshire

Lake District

Pembrokeshire

Exmoor

Muileann gaoithe (ar oscailt don phobal)

Feistiú (saor)

Pointe luchtúcháin báid leictrigh

Na Scillí amháin (Explorer 101)

Tá faisnéis maidir le cead isteach ar fáil ó Isles of Scilly Wildlife Trust

Druidte

I gcónaí ar oscailt

Ar oscailt ar bhonn teoranta

Lárionad cuairteoirí de chuid Isles of Scilly Wildlife Trust

Purbeck agus South Dorset amháin (Explorer OL15)

Limistéar de chuid na hAireachta Cosanta (MOD)

Cead isteach teoranta don phobal ar Raonta Lámhaigh

Eolas maidir le Lámhach ar Raonta agus maidir le Cead Isteach ar fáil ó MOD

Pointe tosaigh siúlóide ar raon

Siúlóidí ar raon

Bóithre ar oscailt le linn do shiúlóidí ar raon a bheith ar oscailt

Eolas (maidir le cead isteach ar limistéir MOD) ar fáil ag

www.access.mod.uk

Eastbourne & Beachy Head amháin (Explorer 123)

Pointe rochtana ar an urthrá

Athruithe ar Gnéithe Nádúrtha

Léireofar Gnéithe Nádúrtha le dath dubh nó liath

Binn, aill

Carraigeacha scaoilte | Bolláin | Lomán | Screathan

Binn, aill

Carraigeacha scaoilte | Bolláin | Lomán | Screathan

Ó lár 2007 ar aghaidh léireofar Gnéithe Carraigeacha le dath liath seachas dath dubh

Mí Meithimh 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

Arna eisiúint ag CCEA le caoinchead ón Suirbhéireacht Ordanáis

Ordnance Survey

1:50 000 Scale
Landranger Series

Four colours should appear above; if not then please return to the invigilator.

Four colours should appear above; if not then please return to the invigilator.

Extract No 2256/190

ROADS AND PATHS

Not necessarily rights of way

- Motorway (dual carriageway) — Junction number, Service area, Elevated, Unfenced, M1
- Primary Route (A network of recommended through routes which complement the motorway system) — A 470, Dual carriageway
- Main road — A 493, Footbridge
- Road under construction
- Secondary road — B 4518
- Narrow road with passing places — A 855, Bridge, B 885
- Road generally more than 4m wide
- Road generally less than 4m wide
- Path / Other road, drive or track
- Gradient: steeper than 20% (1 in 5), 14% to 20% (1 in 7 to 1 in 5)
- Gates, Road tunnel
- Ferry (passenger), Ferry (vehicle) — Ferry P, Ferry V

RAILWAYS

- Track multiple or single
- Track under construction
- Siding
- Tunnel, cuttings
- Narrow gauge, tramway or light rail system
- Bridges, footbridge
- Level crossing — LC
- Viaduct, embankment
- Station, (a) principal
- Light rail station

WATER FEATURES

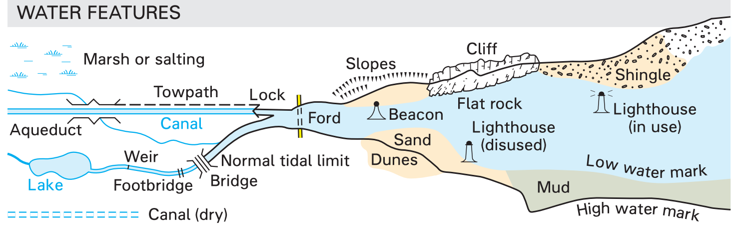

Canal (dry)

HEIGHTS

1 metre = 3·2808 feet

- Contours are at 10 metres vertical interval
- ·144 Heights are to the nearest metre above mean sea level

Where two heights are shown, the first is the height of the natural ground in the location of the triangulation pillar, and the second (in brackets) to a separate point which is the natural summit.

ROCK FEATURES

PUBLIC RIGHTS OF WAY

- Footpath
- Bridleway
- Restricted byway (not for use by mechanically propelled vehicles)
- Byway open to all traffic

The symbols show the defined route so far as the scale of mapping will allow.

The representation on this map of any other road, track or path is no evidence of the existence of a right of way. Not shown on maps of Scotland

Danger Area — Firing and Test Ranges in the area. Danger! Observe warning notices.

OTHER PUBLIC ACCESS

- Other route with public access (not normally shown in urban areas). Alignments are based on the best information available. These routes are not shown on maps of Scotland.
- On-road cycle route
- Traffic-free cycle route
- National Cycle Network number
- Regional Cycle Network number
- National Trail, Scotland's Great Trails, European Long Distance Path and selected Recreational Routes

BOUNDARIES

- National
- District
- County, Unitary Authority, Metropolitan District or London Borough
- National Park

ANTIQUITIES

- Site of antiquity
- Site of Battle (with date)
- Visible earthwork
- VILLA Roman
- Castle Non-Roman

TOURIST INFORMATION

- Camp site / caravan site
- Garden/arboretum
- Golf course or links
- Information centre (all year / seasonal)
- Nature reserve
- Parking, Park and ride (all year / seasonal)
- Picnic site
- Recreation / leisure / sports centre
- Selected places of tourist interest
- Phone, public / emergency
- Viewpoint
- Visitor centre
- Walks / Trails
- World Heritage site or area
- Youth hostel

LAND FEATURES

- Electricity transmission line (pylons shown at standard spacing)
- Pipe line (arrow indicates direction of flow)
- Buildings — ruin
- Important building (selected)
- Bus or coach station
- Current or former place of worship — with tower; with spire, minaret or dome
- Place of worship
- Glass structure
- Heliport
- Triangulation pillar
- Mast
- Wind pump
- Wind turbine
- Windmill with or without sails
- Graticule intersection at 5' intervals
- Cutting, embankment
- Landfill site or slag/spoil heap
- Coniferous wood
- Non-coniferous wood
- Mixed wood
- Orchard
- Park or ornamental ground
- Forestry Commission land
- National Trust (always open / limited access, observe local signs)
- Natural Resources Wales
- National Trust for Scotland (always open / limited access, observe local signs)

ABBREVIATIONS

Br	Bridge	MS	Milestone
Cemy	Cemetery	Mus	Museum
CG	Cattle grid	P	Post office
CH	Clubhouse	PC	Public convenience (in rural areas)
Fm	Farm	PH	Public house
Hospl	Hospital	Sch	School
Ho	House	TH	Town Hall, Guildhall or equivalent
MP	Milepost	Univ	University

Scale 1: 50 000

2 centimetres to 1 kilometre (one grid square)

2 1 0 Kilometres 1 2 3

1 0 Miles 1 2

1 kilometre = 0·6214 mile

1 mile = 1·6093 kilometres

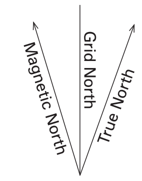

Diagrammatic only

Extract produced by Ordnance Survey Limited 2017.

© Crown copyright 2016. All rights reserved.

Ordnance Survey, OS, OS logos and Landranger are registered trademarks of Ordnance Survey Limited, Britain's mapping agency.

Reproduction in whole or in part by any means is prohibited without the prior written permission of Ordnance Survey. **For educational use only.**